

SJ Grusvagn litt P1/Pm x 4

2071 Skala H0

Historik

Littera P1 är i grunden en vagn för grustransport. Som sådan använd både vid grusning av banan vid dess anläggning och sedan för underhållsgrusning. Alla banor hade grusvagnar.

Varianten här är hämtad ur SJs ritningsssamling 1893 och tillverkades från 1870 och framåt av ett flertal olika verkstäder. Vid omlittereringen 1921 fick vagnen littera Pm.

På KNJ, Krylbo-Norbergs Järnväg fanns identiska vagnar som användes för malmtransporter. Fotografier från sådana vagnar har använts som underlag.

Översikt

Byggsatsen innehåller delar för fyra vagnar varav en är bromsad.

Korg

Vagnen har konstruerats för att bli så lättbyggd som möjligt. Börja med att på vagnskorgen (1) med en nitstans knacka ut nitarna runt koppelkroken. (Nitar runt koppelkrok kan knackas ut eller också använder man koppelkroksplattan.)

Ritsa till nästan genombrott den vikanvisning på insidan som är hel.

Bocka ihop vagnskorgen enligt figur så att det blir en sammanhängande konstruktion. Löd ihop och fila överkanter jämna.

Böj in underdelarna på buffertbalkar-

na.

Korgdetaljer

Bocka till och löd fast yttre (2) och inre (3) hörnbeslag.

Gavelvinkeljärnen (4) hänger ihop med motsvarande mottrycksjärn på insidan. Bocka till gavelvinkeljärnen och häng över vagnssidan. Löd fast. Det finns en markering på gaveln var de ska sitta. Fila jämnt överkant.

Sidovinkeljärnen (5) hänger på samma sätt ihop med de övre gångjärnen och mottrycksjärnen på insidan i ett paket. Bocka till och löd fast. Den nedre delen in mot luckan ska gå ner diagonalt mot långbalken, den utanför horisontellt. Fila jämnt överkant.

Löd på buffertbalken fast:

- säkerhetskoppelögglor (6)
- koppelkrok (7)
- kopplarhandtag (8)
- ev. säkerhetskrok (9) i kedjor
- buffertar (10)

I säkerhetskoppelögglorna satt från början en säkerhetskrok (9) i korta kedjor. Dessa ersattes sedermera av koppel med säkerhetskrok (32) men öglorna satt ofta kvar.

Koppelimitation (33) hängs upp på koppelkrok efter målning.

Hjulupphängning

Bocka till och löd fast lagergaffelfästen (11) på markeringar på undersidan av

korgen.

Bocka lagergafflar (12) och löd i vinkningen för ökad styrka.

Limma gummibitar (13) mellan golv och lagergafflar. Två bitar under den ena lagergaffeln, en under den andra så att den ena kan vicka lite grann.

Lagergafflarna hålls på plats av flikar i golvet, och med låstråd (14). Dessa kan exempelvis bockas enligt figur för att det ska vara lätt att ta loss vid målning.

Vik ihop fjäderpaket (15) som dragspel. Löd ihop med mycket fluss och lite tenn. Fila rent.

Löd fast fjäderpaketen på långbalkarna vid lagergafflarna.

Limma fast axelboxar (16) på lagergafflarna

Bromsutrustning

Nedanstående gäller bara för den bromsade vagnen.

Bocka ut bromsstångshållaren på det yttre stödbandet (18). Löd fast förstärkningsbanden (19), säte (20) och fotplatta (21) i gaveln. Bocka till snedstagen på säte och fotplatta och löd fast mot gaveln.

Löd ihop de dubblerade bromsbackarna på bromsrörelserna (22).

Bocka till och löd fast i golvet ytterkant vid markeringar. Observera att de inte är helt symmetriska. Kolla mot ritningen hur de ska sitta.

Löd fast trådar (23) mellan bromsbackarna.

Trä upp bromshävarm 1 (24) på den centrala bromsaxeln (25). Löd fast axeln mellan mittkonsolerna.

Löd fast bromshävarm 2 (26) under buffertbalken vid hålet i fotplattan.

(Efter målning och slutmontage: limma fast en svartmålad tråd mellan bromshävarmarna (24) och (26).)

Löd fast en bromsskruv (27) i hållaren i överkant av gaveln. Bocka till bromsmutter+länkar (28). Löd fast mellan bromsstång och bromshävarm (26). Bocka till och löd ihop bromsvev (29) överst på bromsstängen.

Montera räcket (30) och fotsteg (31).

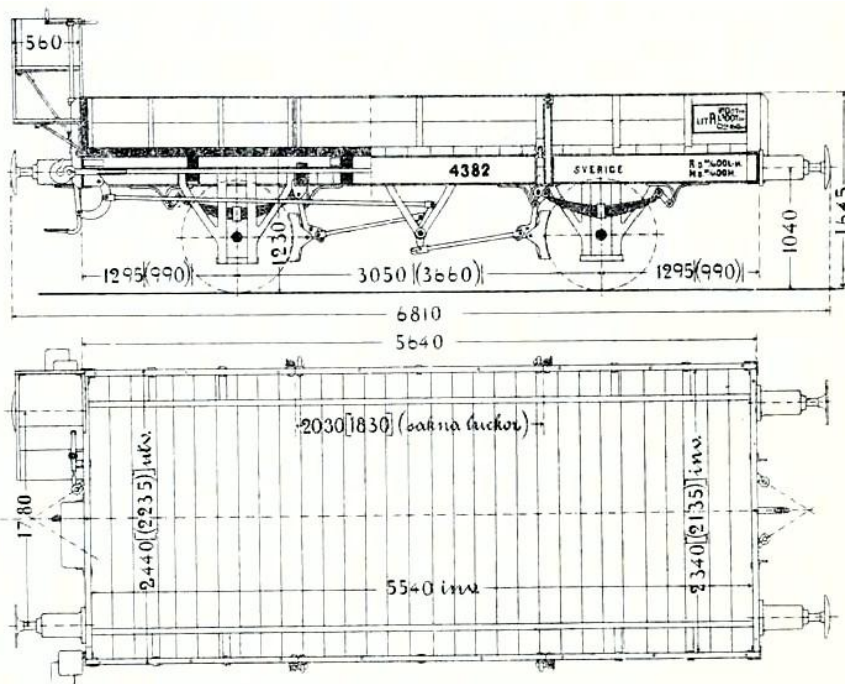
Målning

Korg: SJ-brun

Trägolv: träfärgad

Rörlig buffertdel: svart

Före ca 1930:

Lagergafflar under långbalk, fjäderpaket, axelboxar, koppel, kopplarhandtag: svart

Härefter klarlack, dekaler, mjukgörare, mattlack

Märkning

(Kvalificerad gissning för 30-tals utförande. [värde] för bromsad vagn)

På lämmarna två gjutna emaljskyltar:

- inventarieskylt (bansignatur + nummer)

- littera/dataskylt

På rambalk från vänster:

- littera (P1 el Pm)

- vikt (Vr xx ton)

- broms (ev. TRYCKLUFTSLEDNING)

- axelavstånd

- tillverkarskylt

- bansignatur + nummer

- revisions- och vägningsdatum

Stycklista (per vagn)

ID	Ant	Benämning
1	1	Vagnskorg
2	4	Hörnbeslag, yttre
3	4	Hörnbeslag, inre
4	2+2	Gavelvinkeljärn
5	2+2	Sidovinkeljärn
6	4	Säkerhetskoppelögla
7	2	Koppelkrok med platta
8	4(*)	Kopplarhandtag, 0.3 mm eller etsad
9	2	Säkerhetskrok
10	4#	Buffert, m/1874
11	2	Lagergaffelfäste
12	2	Lagergaffel
13	3#	Gummibitar
14	n*	Låstråd, 0.3 mm
15	4	Fjäderpaket
16	4#	Axelbox
17	2*	Hjulaxel, stjärneker
18	1	Stödband, yttre
19	1	Stödband, inre
20	1	Säte
21	1	Fotplatta
22	1+1	Bromsrörelse, komplett
23	2*	Bromsblockstång, 0.4 mm
24	1	Bromshävarm 1
25	1*	Bromsaxel, 0.6 mm
26	1	Bromshävarm 2
27	1*	Bromsskruv, 0.7 mm
28	1	Bromsmutter med länkar
29	1	Bromsvev
30	1	Räcke
31	2	Fotsteg
32	2	Säkerhetskoppel
33	2	Koppelimitation

*=ingår inte i byggsatsen, #=lös del

